

RWS INFORMATIE -

Integraal Veiligheid Plan (IVP) voor de vervanging van de geleidewerken en het plaatsen van een beschermpaal voor de brug ter Blauwverlaat

Project: Vervanging geleidewerken Blauwverlaat

Datum	6 april 2021
Status	Definitief

V&G Coördinator Ontwerpfase	<i>Dick Heppener</i>
V&G Coördinator Uitvoeringsfase	<i>Naam</i>

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door	<i>Vervanging geleidewerken Blauwverlaat</i>
Technisch manager	<i>Dick Heppener</i>
Telefoon	<i>+31 (0)6 1125 5119</i>
Opgesteld door	<i>Jan van Gorkum</i>
Versie	<i>1.0</i>
Status	<i>Definitief</i>

Acceptatie

Uitgegeven door:		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	<i>Jan van Gorkum</i>		<i>6-4-2021</i>

Vrijgave na	<i>Maureen Lubbers</i>	akkoord	<i>26-5-2021</i>
Interne kwaliteitstoets:			
Vrijgave	<i>Dick Heppener</i>		<i>Datum</i>
Technisch manager:			
Vaststelling	<i>Tette Liemburg</i>		<i>Datum</i>
Project Manager:			

Versiebeheer

Versie 0.1	<i>1-4-2021</i>	Initiële versie
Versie 1.0	<i>6-4-2021</i>	Definitieve versie
Versie 1.1.	<i>26 mei 2021</i>	Aanpassingen i.r.t. contractteksten
Versienummer	<i>Datum</i>	<i>Reden van uitgifte</i>

Inhoud

Inleiding	5
1	Uitgangspunten en randvoorwaarden 6
1.1	Beleidsverklaring DG 6
1.2	Ambitie en doelen 7
1.3	Gedragsregels voor projectmedewerkers 7
1.4	Relevante veiligheidsdomeinen 7
2	Het project 8
2.1	Reikwijdte en grenzen project8
2.2	Betrokken partijen8
2.3	V&G coördinatoren Ontwerp en Uitvoeringsfase 9
2.4	Planning van de werkzaamheden 11
3	Maatregelen 12
3.1	Algemeen 12
3.2	Arbeidsveiligheid 12
3.3	Verkeersveiligheid 14
3.4	Nautische veiligheid 14
3.5	Externe veiligheid 14
3.6	Constructieve veiligheid 14
4	Afspraken 15
5	Wijze van toezicht17
6	Verantwoording van BTO-keuzen 19
7	Opleiding en instructie 20
Bijlage A	Definities 21
Bijlage B	Object RI&E 23

Inleiding

Dit IVP is de invulling van het wettelijk vereiste V&G plan voor arbeidsveiligheid, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om tijdens de ontwerpfase dit IVP:

- Op te (laten) stellen en;
- Onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- Beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= moment dat opdrachtnemers op de bouwlocatie komen”).

Als er fysieke werkzaamheden op de bouwlocatie worden uitgevoerd, is de opdrachtnemer vervolgens verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de V&G-coördinator Uitvoeringsfase namens de opdrachtnemer, in overleg met de V&G-coördinator Ontwerpfase namens de opdrachtgever, moeten zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage B;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
- Hoofdstuk 6: de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen in de uitvoeringsfase worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
- Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.
- Bijlage B: een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);

Dit IVP is een coördinatie document dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel “versiebeheer” in de colofon. Voorbeeld: in het IVP voor een vijfjarig onderhoudscontract kan bij de voorbereiding nog niet worden voorzien welke partijen in het vijfde jaar ingeschakeld gaan worden. Zodra dat wel bekend is, zal het IVP hierop moeten worden aangepast.

Indien volledig ingevuld en correct gebruikt voldoet dit IVP aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring DG

Met deze beleidsverklaring beloven we dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van de omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven naar een proactief veiligheidsniveau op de veiligheidscultuurladder. Dit betekent dat we binnen Rijkswaterstaat continu gericht zijn op het voorkomen van veiligheidsrisico's en incidenten en dat blijven doen.

Dat doen we door actief en effectief samen te werken aan veiligheid en goed af te stemmen. Zowel binnen Rijkswaterstaat als met onze maatschappelijke partners en met behoud van ieders verantwoordelijkheid. Rijkswaterstaat heeft daarin een voorbeeldfunctie en neemt een voortrekkersrol.

Wij werken daaraan volgens een veiligheidsmanagementsysteem dat erop is gericht de veiligheidssituatie van onze objecten en infrastructuur continu te verbeteren. Over de voortgang en de resultaten daarvan leggen we verantwoording af.

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar nul doden en nul ernstig gewonden. Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en -normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

Als het nodig is, spelen we veerkrachtig, daadkrachtig en professioneel in op gevaarlijke situaties en incidenten. We communiceren hier eerlijk, open, tijdig en correct over en werken aan goede voorlichting over de veiligheid op en rond onze netwerken.

Tenslotte analyseren we incidenten om daarvan te leren. Opdat we maatregelen kunnen nemen om die incidenten in het vervolg te voorkomen. Daarmee krijgen we een steeds scherper oog voor nieuwe ontwikkelingen die de veiligheid in ons werkgebied bedreigen.

*Michèle Blom
Directeur-generaal Rijkswaterstaat*

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen:

- De geleidewerken dienen te voldoen aan eisen zoals vastgelegd in de Richtlijn Vaarwegen voor een klasse Va geleidewerk;
- Bij uitbuiging van het geleidewerk dient enige schade aan brug en schip te worden voorkomen.
- Hoogteschalen moeten in de nieuwe situatie goed zichtbaar zijn voor vaarwegverkeer.
- Bij de geleidewerken waar hoogteschalen niet aanwezig zijn, dienen deze te worden aangebracht in het kader van veiligheid, en de eisen uit RVW.

1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Voor dit project gelden de volgende gedragsregels:

1. Ik heb een voorbeeldfunctie.
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk.
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving.
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt.
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze.
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM's).

1.4 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☐ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☒ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☐ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☐ Brandveiligheid
☐ Machineveiligheid	☐ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

De definities van bovengenoemde veiligheidsdomeinen kun je terugvinden in Bijlage A.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

Het VenR-project Geleidewerken HLD uit tranche 3 omvat de vervanging van geleidewerken bij vier Friese bruggen. Dit IVP omvat enkel de werkzaamheden ter vervanging van de geleidewerken voor de brug te Blauwverlaat.

Brug Blauwverlaat

2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)

De brug Blauwverlaat ligt in de Hoofdvaarweg Lemmer – Delfzijl (HLD, tussen Buitenpost en Augustinusga. Blauwverlaat zelf is een buurtgemeenschap in de gemeente Achtkarspelen in de provincie Friesland. De brug is onderdeel van de N358, heeft een hoogte van 7.3 meter en een breedte van 16 meter.

2.2 Betrokken partijen

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle betrokken partijen, die belang hebben bij dit IVP.

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Naam	Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Bezoekadres	Tette Liemburg
Postcode en Plaats	Zuidersingel 3
Telefoonnummer	9811AV Leeuwarden
Emailadres	+31 (0)6 1125 5119
	Tette.liemburg@rws.nl

2.2.2 Opdrachtnemer(s)

Organisatie	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Naam	Naam
Bezoekadres	Adres
Postcode en Plaats	Postcode, Plaats
Telefoonnummer	Telefoonnummer
Emailadres	Emailadres

2.2.3 Overige partijen**Omgevingsmanager gebiedsaannemer**

Organisatie	Combinatie Heijmans-Dynniq HLD
Naam	Pieter van Zutphen
Bezoekadres	Oedsmawei 11
Postcode en Plaats	9001 ZJ Grou
Telefoonnummer	+31 (0)6 8304 2178
Emailadres	Pieter.vanzutphen@dynniq.com
Organisatie	Rijkswaterstaat District Noord-Nederland West
Naam	Lieuwe Klabbers
Bezoekadres	Oedsmawei 3
Postcode en Plaats	9001 ZJ Grou
Telefoonnummer	+31 (0)6 4674 5226
Emailadres	Lieuwe.klabbers@rws.nl

2.3 V&G coördinatoren Ontwerp en Uitvoeringsfase**2.3.1 V&G-coördinator Ontwerpfase, namens de opdrachtgever**

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de schop de grond in gaat en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

V&G Coördinator Ontwerp

Organisatie	Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
Naam	Techniek en Technisch Management Noord-Nederland
	Dick Heppener

Bezoekadres	<i>Zuidersingel 3</i>
Postcode en Plaats	<i>9811AV Leeuwarden</i>
Telefoonnummer	<i>+31 (0)6 1125 5119</i>
Emailadres	<i>Dick.heppener@rws.nl</i>

2.3.2 V&G-coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

V&G Coördinator Uitvoeringsfase

Organisatie	<i>Naam</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.3.3 Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden

Taken en verantwoordelijkheden opdrachtgever

Vanuit de Arbowetgeving is de Opdrachtgever verantwoordelijk voor veiligheid en gezondheid vanaf de Planfase tot en met de exploitatiefase. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden m.b.t integrale veiligheid per IPM rolhouder zijn in het algemeen als volgt:

- Projectmanager (PM)
 - o Is eindverantwoordelijk voor veiligheid binnen de projectscope.
- Technisch Manager (TM)
 - o Is operationeel verantwoordelijk voor borging van integrale veiligheid.
 - o Coördinator ontwerpfase hij coördineert:
 - o Dat (ontwerp/uitvoering)keuzes ook een veiligheidscomponent hebben;
 - o Dat deze afwegingen expliciet worden gemaakt, worden vastgelegd en terug vindbaar zijn via het IVD (vervult de functie van V&G dossier, voor Arbeidsveiligheid).
- Manager Projectbeheersing (MPB)
 - o Beoordeelt het veiligheidsmanagement binnen zijn project op werking, prestaties en resultaten, vanuit het perspectief van Managementinformatie, en dus ten dienste van de verantwoordelijkheid van de rolhouders dienaangaande.
- Omgevingsmanager (OM)
 - o Inventariseert klanteisen betreffende veiligheid;
 - o Overlegt met de veiligheidsregio;
 - o Minimaliseert veiligheidsrisico's voor de omgeving, bijvoorbeeld Externe Veiligheid (verkeer, omwonenden);
 - o Communiceert en stemt af met omgeving.
- Contractmanager (CM)
 - o Ziet toe op handhaving van de contracteisen i.h.b. eisen m.b.t. veiligheid;
 - o Ziet toe op uitvoering van het V&G-beleid door opdrachtnemer en dat deze in lijn is met wet- en regelgeving;
 - o Ziet toe op het melden en afhandelen van incidenten door opdrachtnemer;
 - o Bespreekt veiligheid periodiek met opdrachtnemer (knelpunten, opgetreden incidenten, auditresultaten).

- V&G-Coördinator Ontwerpfase
- Te bewerkstelligen dat artikel 2.26 van het ARBO-besluit wordt uitgevoerd: *De opdrachtgever is verplicht in de ontwerpfase zich ervan te vergewissen dat de betrokken werkgevers en zelfstandigen in staat zijn de verplichtingen voor de arbeidsomstandigheden die gelden in de uitvoeringsfase na te komen, in het bijzonder de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 3, 5, eerste en derde lid, en 8 van de wet en hoofdstuk 4, afdeling 5;*

Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij de OG haar eigen verantwoordelijkheden heeft en ON haar verantwoordelijkheden heeft aangaande het borgen van veiligheid in zijn werkwijze. Om de eerdergenoemde doelstellingen te realiseren dient er een proactieve samenwerkingsverband tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer tot stand te komen. Dit samenwerkingsverband moet gericht zijn op het bevorderen van de samenwerking, het onderling afstemmen van werkzaamheden en het werken in een open organisatiecultuur.

2.4 Planning van de werkzaamheden

Beoogde datum aanvang werkzaamheden op 22-10-2021
bouwlocatie / in areaal
Beoogde datum einde werkzaamheden 31-3-2022
Beoogde uitvoeringsduur 5 maanden

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk worden de maatregelen beschreven waarmee de geïdentificeerde risico's (bijlage B) worden gemitigeerd (gereduceerd). Hoewel het hele IVP een dynamisch document is, en geactualiseerd wordt zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven, geldt dit zeker voor dit hoofdstuk. Deze verantwoordelijkheid¹ berust bij de uitvoerende partij / de ON. Alleen die veiligheidsdomeinen welke van toepassing zijn verklaard, zullen in dit hoofdstuk worden behandeld

3.1 Algemeen

In de navolgende paragrafen zijn per integraal veiligheidsdomein (zie paragraaf 1.4) de in de RI&E Veiligheid (bijlage B) uitgewerkte maatregelen nader toegelicht. Bij de maatregelen wordt verwezen naar de wijze waarop de maatregel is geborgd en wie hiervoor verantwoordelijk is. Maatregelen uit wettelijke eisen worden niet nader toegelicht.

Het gaat over de maatregelen die betrekking hebben op de 'generieke' integrale veiligheidsrisico's:

- uit de samenloop van gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de werkzaamheden (meerdere werkgevers);
- uit de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (het primaire proces);
- uit de interactie met de omgeving;
- die zijn gebonden aan de objecten.

Deze 4 risicocategorieën zijn uitgewerkt onder met name § 3.2 Arbeidsveiligheid. Met het veiligheidsdomein Arbeidsveiligheid wordt invulling gegeven aan de beheersing van veiligheid tijdens de werkzaamheden. In § 3.3 t/m 3.6 is van de overige integraal veiligheidsdomeinen uitgewerkt hoe deze zijn geborgd en worden beheerst.

De 'specifieke' object-gebonden V&G risico's zijn uitgewerkt in de documentatie van de IVD'.

Voor de definities van de veiligheidsdomeinen zie bijlage A 'Definities'.

3.2 Arbeidsveiligheid

Arbeidsveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van werknemers (ON, onder- en neven-opdrachtnemers en RWS) en derden in relatie tot de werkzaamheden door de ON. Tevens heeft arbeidsveiligheid betrekking op toereikende hulpverlening na een arbeidsongeval.

Rijkswaterstaat heeft een V&G-coördinator voor de Ontwerpfase aangesteld, zie paragraaf 2.3.1 "V&G coördinatoren Ontwerp en Uitvoeringsfase". De Opdrachtnemer stelt een V&G-coördinator voor de Uitvoeringsfase aan, die taken en verantwoordelijkheden van de V&G-coördinator Ontwerpfase van Rijkswaterstaat overneemt.

Hiertoe vindt een overdrachtsbespreking plaats tussen beide coördinatoren. Tijdens de overdrachtsbespreking zal de V&G-coördinator ontwerpfase van de

opdrachtgever de volgende documenten overdragen aan de V&G-coördinator uitvoeringsfase van de opdrachtnemer.

- Ontwerp RI&E uit de ontwerpfase: zie bijlage B bij dit IVP;
- Integraal veiligheidsplan (IVP): dit IVP;
- Integraal veiligheidsdossier(s) (IVD): zie het Integraal Veiligheidsdossier van de brug Blauwverlaat. IVD dient na de plaatsing van de geleidewerken te worden voorzien van een update, zie Annex III.

Zie Vraagspecificatie Proces voor het specifieke eisenpakket voor veiligheidsmanagement.

Conform het voorschrift vanuit de Arbo wet en Regeling voor een V&G-plan wordt in dit IVP het volgende beschreven:

- De betrokken partijen: zie hoofdstuk 2.2
- De regels en voorschriften: zie hoofdstuk 1, Uitgangspunten en randvoorwaarden;
- De afstemming over V&G-coördinatie: zie de vorige alinea;
- De voorlichting en instructie van medewerkers: zie hoofdstuk 4 afspraken

Beheersregime chroom-6 beschikbaar

Het beheersregime chroom-6 (versie 1.1) is gepubliceerd op het [Arboportaal](#). In het beheersregime wordt per werkmethode aangegeven welke veiligheidsmaatregelen genomen dienen te worden als er sprake is van chroom-6. Onderhoud aan de verflagen kan dus uitgevoerd worden mits de genomen maatregelen voldoen aan het beheersregime chroom-6. Dit is voor het I-SZW het toetsingskader.

Protocol "Samen Veilig Doorwerken" beschikbaar

Gelet op de ontwikkelingen rondom COVID 19 wordt het Protocol "Samen Veilig Doorwerken" aangeboden aan de ON. Dit is gebaseerd op de Arbeidshygiënische strategie en waarborgt dat er minimaal beroep gedaan wordt op de inzet van beperkt beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen om besmetting te voorkomen.

Hijs en Heiwerkzaamheden

Op basis van de te verwachte hijswerkzaamheden in de uitvoering wordt van de ON verwacht dat deze de werkzaamheden uitvoert conform Arbeidsomstandigheden besluit Art. 7.18 sub a en sub b. Daarnaast dient het te leveren hijsplan minimaal de volgende punten aan te tonen:

- Opsteltekening, inclusief de positionering van het schip / ponton in de vaarweg.
- Maximale belasting van het schip / ponton / hijskraan
- Stabiliteitsberekeningen inclusief slecht weer scenario (stop hijswerkzaamheden vanaf windkracht 6)
- Wijze van communicatie tussen machinist en hijsbegeleider
- Bij hijswerkzaamheden vanaf de kade dient de ondergrond voldoende stevig worden aangetoond en de stempeldruk in de tekening te worden opgenomen.

De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden door deskundig/gecertificeerd personeel. Aanwezige hijsmiddelen dienen voorzien te zijn van zichtbare CE keuring, daarnaast dienen de papieren van de kraan en machinist in het hijsboek op locatie aanwezig te zijn. Bovenstaand is eveneens van toepassing

bij gebruik groot/zwaar (hei)materieel. Voor hijsen dient dan heien gelezen te worden. Zie Annex III.

3.3 Verkeersveiligheid

Activiteiten vinden plaats op terreinen die voor het merendeel niet grenzen met wegverkeer. Risico's in relatie tot verkeer zullen voornamelijk mogelijke risico's zijn gerelateerd aan de aan en afvoer van materiaal en doorstroming van aangrenzende wegen. ON dient een Verkeersmaatregelenplan in te dienen, waarmee ON deze risico's beheerst conform eis 4.4. VSP

3.4 Nautische veiligheid

Nautische Veiligheid is de mate waarin de risico's van scheepsongevallen beheerst worden tot een acceptabel en bij voorkeur verwaarloosbaar niveau. Schade kan worden veroorzaakt door ongewenste gebeurtenissen zoals aanvaringen van schepen onderling of aanvaringen van schepen met de infrastructuur of indirect, door het veroorzaken van gevaarlijke waterbewegingen waar schade uit voort komt.

In dit project heeft Nautische veiligheid betrekking op het scheepsvaartverkeer. ON dient een Vaarwegmanagement plan op te stellen en af te stemmen met VWM NN. Voor overige informatie zie Handreiking Veiligheid tussen Beroepsvaart en Recreatievaart: [Link](#)

3.5 Externe veiligheid

Het gegeven dat de vaarweg een basisnet route (categorieën LF1, LF2 en GT3) is dat deel uitmaakt van het Prinses Margrietkanaal dient ON rekening te houden met een aanvaring van kegelschepen in het opstellen van zijn werk- en veiligheidsplannen. Dit dient tevens onderdeel te worden van het calamiteitenplan.

3.6 Constructieve veiligheid

De veiligheid van personen met betrekking tot het bezwijken van of het ontstaan van schade aan een constructie. Te plaatsen geleidewerk en bescherm paal dienen te voldoen aan de eisen opgenomen in de VSE, ontwerprapportage en tekeningen.

4 Afspraken

In dit hoofdstuk staat een beschrijving van de wederzijdse afspraken die nodig zijn voor de uitvoering van de maatregelen uit de Ontwerp-RI&E Veiligheid (Bijlage B). In deze concept fase van het integraal veiligheidsplan zijn nog geen concrete afspraken gemaakt over eventuele verantwoordelijkheden, overleg frequentie, uit te wisselen informatie of veiligheidsregels. Onderhavig hoofdstuk dient voorafgaand aan de werkzaamheden én in het definitieve IVP volledig te zijn ingevuld.

In dit hoofdstuk zijn de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen zoals bedoeld onder hoofdstuk 3 uitgewerkt en de wijze waarop V&G-coördinatie, voorlichting en opleiding zijn georganiseerd.

4.1 Invulling V&G-coördinatie door OG en ON

De OG is eindverantwoordelijk voor een veilig areaal en handhaving van de veiligheidshuisregels van het areaal. Tijdens de contractvoorbereidingsfase geeft de OG invulling aan zijn deel van de V&G coördinatie ontwerpfase. Na gunning draagt de OG de veiligheidsgegevens van het areaal formeel over aan de ON.

De taken van de V&G-coördinator uitvoeringsfase zijn wettelijk aan de ON toegewezen. In het contract is eveneens de coördinatie van neven-opdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen aan de ON toegewezen. Deze coördinatie is met name van belang voor borging en beheersing van de samenlooprisico's voortkomend uit de samenwerking door meerdere werkgevers en de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden.

4.2 Afspraken over uitvoering van de maatregelen

De specifieke OG en ON verantwoordelijkheden met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen uit de RI&E Ontwerpfase (Bijlage B), bijlage B, zijn nader uitgewerkt in H3 van dit IVP. Het IPM-team is verantwoordelijk voor het nemen van de OG maatregelen en het erop toezien dat de ON zijn maatregelen neemt.

4.3 Voorlichting en opleiding

4.3.1 Voorlichting

Als werkgever is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de eigen werknemers (incl. inhuur). Dat wil zeggen dat werknemers beschermd moeten worden tegen de gevaren en risico's van het werk. Voor bescherming tegen de risico's van het werk (ook op de bouwplaats) moeten de medewerkers worden voorgelicht, geïnstrueerd en tijdig de beschikking krijgen over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen. Alle projectmedewerkers die werkzaamheden (o.a. waarnemingen, toetsen en testen) op de bouwplaats verrichten, ontvangen bij toetreding in het project een projectspecifieke veiligheidsvoorlichting. De 'Veiligheidshuisregels RWS' zijn de basis van deze veiligheidsvoorlichting. De projectmedewerkers ontvangen persoonlijk voorlichting over:

- de wettelijke verplichtingen en het Rijkswaterstaatbeleid veiligheid;
- toegang tot projectlocaties;
- de verkeersregels op de projectlocaties;
- de gedragsregels;
- de regels voor een veilige werkomgeving;
- het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen;
- het aanspreken op onveilig gedrag;
- het stilleggen van werkzaamheden;
- hoe te handelen bij een ongeval;
- het melden van incidenten.

5 Wijze van toezicht

Rijkswaterstaat heeft als opdrachtgever de verplichting om toe te zien of de contractverplichtingen en veiligheidseisen worden nageleefd in de uitvoeringsfase. Op welke wijze en in welke hoedanigheid zal nader afgestemd moeten worden. Rijkswaterstaat kan er bijvoorbeeld voor kiezen om safety walks of veiligheidsrondes in te plannen. Zie [Safety Walk en Veiligheidsronde](#) op de Intrasite van Rijkswaterstaat, afdeling Veiligheid.

De opdrachtnemer heeft na gunning de verplichting om de door Rijkswaterstaat opgelegde veiligheid maatregelen na te leven én aan te geven op welke wijze de naleving wordt geborgd. De wijze waarop de opdrachtnemer de veiligheidsmaatregelen gaat naleven wordt beschreven in het veiligheids- en gezondheidsplan uitvoeringsfase.

In dit hoofdstuk is uitgewerkt hoe inhoud wordt gegeven aan het toezicht op de maatregelen zoals bedoeld in hoofdstuk 3.

5.1 Toezicht door de opdrachtgever

De OG is ervoor verantwoordelijk dat het object veilig is en blijft en dat er handhaving / toezicht is op naleving van de veiligheidsregels van het object.

Hieraan geeft de OG (risico gestuurd) invulling met:

- minimaal 1 x een veiligheidsronde gedurende de uitvoering
- toetsing op werk- en hijsplannen voorafgaand de werkzaamheden
- producttoetsen o.b.v. risicovolle werkzaamheden.
- alle te beoordelen documenten dienen uiterlijk 14 dagen voor de uitvoering *goedgekeurd* te zijn.
- beoordeling van door de ON gemelde incidenten, ongevallen, security incidenten, ongevalsonderzoek rapportages en afstemming hierover en het doormelden van de incidenten in de landelijke database van het MIR;
Zie Vraagspecificatie Proces §2.2

5.2 Toezicht door de opdrachtnemer

De ON is verantwoordelijk voor het veilig en met zo min mogelijk hinder voor het (vaar)wegverkeer verlopen van de werkzaamheden en het houden van toezicht hierop.

In dit kader is de ON verantwoordelijk voor de (V&G) coördinatie van de interactie met onderaannemers, overige neven-opdrachtnemers, derden, voorgeschreven zelfstandige hulppersonen, doorgaande exploitatiewerkzaamheden en de omgeving. Hiertoe houdt de ON toezicht op m.n.:

- dat de (samenwerkende) partijen de V&G beschermingsmaatregelen doeltreffend toepassen;
- dat de (samenwerkende) partijen de werkzaamheden goed op elkaar afstemmen;
- de effectiviteit van de maatregelen, ter voorkoming van het betreden van de werklocatie(s) door onbevoegden.
- Hoe de ON invulling geeft aan deze wettelijke en contractuele verplichtingen wordt door hem geborgd in m.n. zijn veiligheidsbeheerssysteem, het IVP / V&G plan en de (V&G) werkplannen.
- Aangezien de Opdrachtnemer zijn deel van de verantwoording op het gebied van veiligheid niet geheel aan zijn Onder-opdrachtnemer kan overdragen,

dient er een goede afstemming te zijn tussen de V&G-coördinator Ontwerp van de Opdrachtgever en de V&G-coördinator van de Opdrachtnemer.

- Om te kunnen voldoen aan de keten-aansprakelijkheid dient de Opdrachtnemer kennis te nemen van de wettelijke V&G-documenten van zijn Onder-opdrachtnemer(s) zoals het V&G-plan met bijbehorende RI&E en deze te accorderen.
- Voor de coördinatie van werk en werkzaamheden door neven-opdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen stelt de ON een plan op waarmee in deze invulling gegeven wordt aan coördinatie van:
 - o toegang verschaffen en begeleiding in het Areaal;
 - o veiligheid en gezondheid;
 - o hinder en verkeersmaatregelen;
 - o communicatie met de vaarwegbeheerder;
 - o aanvraag en afgifte (werk)vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen;
 - o coördinatieplanning;
- De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot Vaarwegverkeersmanagement te verrichten, zodanig dat veiligheid en minimale vaarwegverkeershinder zijn gewaarborgd.
- Hiervoor stelt de ON een Vaarwegverkeersmaatregelenplan en Incidentmanagementplan op.

6 Verantwoording van BTO-keuzes

Tijdens de voorbereiding van projecten maakt Rijkswaterstaat keuzes die mogelijk invloed kunnen hebben op de veiligheid tijdens de uitvoeringsfase. Als zodanig heeft Rijkswaterstaat direct invloed op de randvoorwaarden voor veilig werken. Denk aan de beschikbare ruimte om te werken, tijdsdruk, hoeveelheid aannemers die tegelijkertijd aan het werk is op één locatie. De Arbowet noemt dit bouwkundige, technische en organisatorische keuzes (BTO-keuzes). Bovendien verlangt de Arbowet dat de opdrachtgever kan verantwoorden waarom er bepaalde keuzes zijn gemaakt, zeker als veiliger alternatieven voorhanden zijn.

De BTO-keuzes die gemaakt zijn voor dit project worden in een externe bijlage bijgevoegd.

7 Opleiding en instructie

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de e-learning Integrale Veiligheid gevolgd op het Leerportaal van I&W.

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die regelmatig op de bouwplaats komen zijn VCA-VOL gecertificeerd.

Alle projectmedewerkers van ON en van Rijkswaterstaat die op een bouwplaats komen van een aannemer, die aangesloten is bij de Governance Code Veiligheid in de Bouw, beschikken over een geldige GPI.

De ON is verantwoordelijk voor de voorlichting van zijn medewerkers en de medewerkers van de door hem ingeschakelde onderaannemers en moet zich houden aan de contractueel overeengekomen (huis)regels.

Daarnaast dient ON er op toe te zijn dat alle niet leidinggevende medewerkers in ieder geval VCA basis in bezit hebben en medewerkers met een leidinggevende functie een VCA VOL in bezit hebben.

Bijlage A Definities

Algemene definities	
Veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's die kunnen leiden tot letsel of economische of milieuschade.
Integrale veiligheid	Alle veiligheidsdomeinen van een systeem in samenhang beschouwd, gedurende de volledige lifecycle van een object of een netwerkschakel.
Risico	Een risico is een onzekere toekomstige gebeurtenis met negatieve consequenties, op het gebied van persoonlijk leed, economische en milieuschade en imagoschade. Onder veiligheidsrisico's worden met name de eerste twee verstaan. Een risico wordt veelal beschreven als product van kans van optreden en gevolg.
Beheersen van Risico's	Indien het risico niet kan worden weggenomen dient het op een voor RWS acceptabel niveau te worden gebracht. Acceptabel is een op basis van de risicomatrix afgewogen risico. Het restrisico moet expliciet afgewogen cf kader VM

Definities veiligheidsdomeinen	
NB Onderstaande veiligheidsdomeinen zijn van toepassing gedurende alle levensfasen van een object (kunstwerk, (vaar)wegvak, machine, installatie, etc.)	
Arbeidsveiligheid	Het wegnemen van en/of het preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.
Verkeersveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg.
Nautische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.
Waterveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van overstromen, wateroverlast en waterschaarste.
Externe veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen langs transportroutes (weg, water, spoor, buisleiding) of stationaire installatie.
Machineveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van machines.
Elektrische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.
Tunnelveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers in tunnels.
Constructieve veiligheid	Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.
Sociale veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.
Brandveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.
Integrale beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.

Definities binnen Integrale beveiliging	
Fysieke beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van fysiek menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Informatiebeveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag in de vorm van indringing in de informatiesystemen (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Bescherming persoonsgegevens	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van onrechtmatig en/of onrechtvaardig gebruik van persoonsgegevens.

Bijlage B Object RI&E

De object RI&E van de brug Blauwverlaat wordt als externe bijlage meegezonden.

Siabloon BTO-keuzes

[illegible]